

Nº 166

ARIANY

Gener- Febrer 1990

ARIANY, TASCA DE TOTS

Fulleta d'Ariany, fent extracte d'un fragment de l'article que va aparèixer sobre el mateix tema a un dels nostres números.

Així i tot, pensàrem, a un moment determinat, que més valia escursar l'angúnia i aturar la publicació, esperant temps millors...

I aquests temps millors sembla ésser que han arribat. Més prest del que ens pensàvem. Un grupet de joves, s'han posat al davant de fer sortir cada dos mesos "Sa Fulleta". Hem fet reflexions i conscienciació de què és difícil i de què no ha d'ésser una brusca de mig any, sinó de què ha d'ésser una cosa sèria i de continuïtat i així pareix que s'ha entès i així és com es pensa dur a terme.

Seguirà éssent una publicació bimensual, no casada amb ningú, respectant a tothom, però també amb la veritat per davant i que si a un moment donat s'ha de dir o denunciar alguna cosa, es farà sempre que sia pel bé del poble i amb una finalitat, que d'aquí a cent anys quan algú cerqui als arxius no hagi de fer investigacions arqueològiques per saber que hi havia una vegada un poble que es deia Ariany, sinó que gràcies a aquesta publicació, petita però respectable, es tengui un poc d'història escrita.

Esper que una vegada més sabreu perdonar les nostres limitacions i ens ajudareu tots amb el que pogueu, sabent des d'ara ja que no tenim les portes tancades a ningú, esperant les col·laboracions de tots els que vulguin contribuir a aquesta nova etapa i que l'únic que exigirem, és la veritat i el respecte cap els demés.

Vos esperam. Com deïem a una de les anteriors etapes, *Ariany és tasca de tots*.

Biel Tovell

Fa ara poc més o manco un any, que va deixar d'aparèixer "Sa Fulleta". Les raons, les hauríem de cercar dins un desinterés cap a la publicació de la mateixa o també dins unes impossibilitats dels que la duïem a terme.

Aquesta publicació ha tingut diverses èpoques, unes bones, unes no tant, o més ben dit, més o manco encertades; però el que sí sempre hi ha hagut ha estat unes ganes de fer poble, de fer un poc d'història d'un poble que quasi bé no la té, ja sia per desinterés dels governants, o perquè els que haurien d'haver fet alguna cosa, es limitaren a criticar o a *riure en lloc de fer riure* que sempre és més fàcil, però no més bo per una tasca comuna com és la de fer anar un poble endavant.

El que és segur, i tornant a *Sa Fulleta*, és que si va sobreviure va ésser degut a uns quants brusquers, entre els quals m'hi compt, que en lloc de rebre felicitacions vàrem rebre més d'una sabatada i qualque *més valdria no aficassis es nas allà on no t'importa*; però així i tot, i encara que fos amb un mes o dos de retràs, la publicació va anar sortint i interessant a una sèrie de gent que sí va saber recolzar la iniciativa d'aquests quatre brusquers. Entre aquests que apreciaren la nostra tasca, cal destacar els diaris de la regió, fent-se eco d'algun tros dels nostres articles, i també, darrerament encara, la revista "Brisas", que al parlar de les "Creus de Terme", parlava de la

Aquesta vegada no agafam un personatge concret, aquest pic agafarem a una Associació que s'ha creat fa poc temps dins el nostre poble, és l'Associació Juvenil d'Ariany que es presenta amb el nom de A.J.A., com la mateixa paraula diu és una associació de Joves que té com a objectius principals els de donar una animació al nostre poble i un entreteniment als nostres joves.

És una iniciativa que cal remarcar i admirar perquè la gent jove és la vida d'un poble i són ells els que l'han d'anar fent créixer.

Des d'aquí desitjam molta sort i llarga durada a l'Associació.

NOTÍCIA

La notícia que sens dubte ha estat més rellevant durant aquests darrers mesos ha estat el trasllat de la Mare de Déu d'Atotxa cap a Ciutat per restaurar-la.

És la primera vegada que es du a terme aquesta tasca tan important per poder conservar les imatges dels nostres sants, és una notícia agradable i molt més quan es tracta de conservar a la nostra Patrona. Després d'estar una temporada sense la imatge ara ja podem tornar contemplar-la en el seu lloc corresponent.

SABIES QUÈ...?

* "El Muro de Berlin", es va aixecar el dissabte 12 d'Agost de 1961 i té 166 Qm. ...

* Des del 10 de juliol d'enguany, ja som a la terra 5.000 milions de pobladors i que la ciutat més populosa és Mèxic D.F. en 18 milions...

* La terra, també és anomenada "El planeta blau" ja que el 70,80% de la superfície està formada per l'aigua dels oceans...

* Després de l'aigua, la beguda més consumida en el món és el tè...

* Cada 18 anys hi ha un eclipse de sol...

IDÒ ARA JA HO SAPS!!

★ ★ ★

SIAN AMB TOTS
ELS NADIS DE

ARIANY

ELS MORADORS D'ARA,
ELS ABSENTS QUE
L'ENTOREN,
ELS AMICS QUE
L'ESTIMEN,
ELS BENEFACTORS
QUE L'AJUDEN,
LA GRÀCIA ABUNDOSA
I LA MISERICÒRDIA
LA CARITAT I LA PAU
PECUNDA
DE PART DE DEU PARE
I DE JESUCRIST,
FILL DEL PARE,
NAT A BETHLEM DE
MARIA VERGE.

★ ★ ★

ARA FA 21 ANYS QUE...

* Va sortir el primer número de la revista d'Ariany, sortia amb el nom "AUBERG", més coneguda en el nostre poble com "Sa Fulleta", a la salutació ja es deia que el seu nom posterior seria "ARIANY".

* Es donà compte dels baptismes de l'any 1968, en total es varen batiar vuit allots i dues allotes.

* També es donà compte dels morts de l'any 1968, en total es varen morir 16 persones, vuit homes i vuit dones.

* Al mateix número es fa la crònica de les festes de Nadal que segons es pot deduir varen ser molt animades.

* El 1 de Gener de 1969 es va beneir la Creu de Son Bonany en recordança del qui va estar 37 anys a la nostra parròquia, Mossèn Martí Truyols Sureda, el dematí hi va haver un solemne ofici en sufragi seu i l'horabaixa es va realitzar la benedicció a càrrec del P. Gabriel Genovart, T.O.R.

El Rdo. D. Baltasar Coll, Pbro. va pronunciar un discurs. També hi havia el capellà de Petra, el de Maria i D. Mateu Amorós.

* El dia 6 de gener es va representar a ca ses monges l'obra teatral "El Rei Herodes", baix la direcció d'En Joan Ferrer.

* Per Sant Antoni no faltaren els foguerons ni la rifa de la porcella, la va guanyar En Tomeu Ribot.

Margalida Taberner Ribot.

REVISTA LOCAL INDEPENDENT

Adreça: C/ Dameto, 12, 07520. Ariany

Telèfon: 56-14-72

Imprimeix: "Apòstol y Civilizador", - Petra

Dipòsit Legal: PM. 207-1971

Collaboren: Parròquia d'Ariany, Associació de Pensionistes de la 3ª Edat d'Ariany.

Redacció i Muntatge: Gabriel Frontera Mestre, Jaume Taberner Ribot, Catalina Pont Julià, Joan Molines Julià, Margalida Taberner Ribot, Tomeu Bauçà Frontera, Maria Magdalena Julià Lliteras.

NOTA: La Revista no s'identifica amb els diferents escrits que en ella apareguin, aquests expressen únicament l'opinió dels seus autors.

ARIANY

DIA A DIA

-3-

*** 1 de Gener.**

A les 0 hores, un grup de joves del nostre poble donava la benvinguda a l'Any Nou a la plaça de l'església, acompanyats per una mica de pluja que no va deslluir la celebració de tan assenyelada nit.

*** 5 de Gener.**

Els tres màgics d'Orient varen arribar al nostre poble per oferir els seus presents al nin Jesús i també per donar els regals als nins del nostre poble que havien fet bondat durant tot l'any.

*** 16 de Gener.**

Gran revetla de Sant Antoni. El dimoni, Sant Antoni i els Foguerons varen esser els principals protagonistes de la Vetlada.

Arreu de tot el poble es varen fer uns 10 foguerons, als quals l'ajunta-

ment els va obsequiar amb una ensaimada i amb dues ampolles de cava.

*** 17 de Gener.**

Les populars beneïdes de Sant Antoni. Com a cada any varen esser beneïts infinitat d'animalets portats pels més petits de les cases del nostre poble, els quals varen rebre un fubiol de test. Hi varen participar unes 5 carroces.

*** 20 de Gener.**

Sant Sebastià. Un altre cop al nostre poble es varen encendre els foguerons i es varen tornar a sentir les cançons i les gloses d'aquestes festes.

*** 9 de Febrer.**

Començaren les classes de Ball de Saló. Amb una gran participació de joves i de gent un poc més gran.

*** 10 de Febrer.**

Un gran nombre de persones del nostre poble varen anar a l'Ermita de Monti-Sion en una excursió organitzada per una entitat bancària.

*** 22 de febrer.**

El dijous jarder va començar al nostre poble amb una Rua Infantil, organitzada per les monges.

Més tard els socis de la tercera edat varen celebrar un gran Ball de Carneïstoltes, amb la participació de molts de socis disfressats.

*** 24 de febrer.**

A les 9 del vespre, organitzat per l'Associació Juvenil d'Ariany al local parroquial, va tenir lloc un gran ball de carnaval amb l'actuació d'un parell de grups del nostre poble que varen acompanyar la vetlada. Els grups musicals que actuaren foren: "Las Cotton Club", "Las Arenas", "Las Lunares" i "La Zona".

PLUVIÒMETRE

ANY 1989

GENER

Dia 28.... 11
Dia 29.... 9
Dia 31.... 2
Total .. 22 l/m²

FEBRER

Dia 7.... 2
Dia 10.... 2
Dia 25.... 2
Dia 26.... 9
Total .. 15 l/m²

MARÇ

Dia 8.... 8
Dia 18.... 12
Dia 19.... 13
Total .. 33 l/m²

ABRIL

Dia 4.... 3
Dia 5.... 4
Dia 11.... 10
Dia 21.... 22
Dia 25.... 5
Dia 27.... 10
Total .. 56 l/m²

MAIG

Dia 14.... 13
Dia 30.... 3
Dia 31.... 2
Total .. 18 l/m²

JUNY

Dia 3.... 6
Dia 4.... 3
Dia 5.... 6
Dia 7.... 19
Total .. 34 l/m²

JULIOL

No va ploure

AGOST

Dia 11.... 6
Dia 31.... 4
Total .. 10 l/m²

SETEMBRE

Dia 1... 125
Dia 2... 10
Dia 6... 35
Dia 8... 5
Dia 22... 5
Total .. 180 l/m²

OCTUBRE

Dia 9.... 4
Dia 10.... 5
Dia 18.... 3
Total .. 12 l/m²

NOVEMBRE

Dia 6.... 3
Dia 9.... 4
Dia 15.... 3
Dia 22.... 4
Dia 23.... 2
Dia 24.... 8
Dia 29.... 2
Total .. 26 l/m²

DESEMBRE

Dia 5.... 11
Dia 27.... 24
Dia 28.... 6
Total .. 41 l/m²

ANY 1990

GENER

Dia 2.... 15
Dia 12.... 15
Dia 20.... 4
Dia 29.... 8
Total .. 42 l/m²

FEBRER

Dia 1.... 10 l/m²

COSTUMS POPULARS MALLORQUINS

LES MATANCES

De les matances se n'ha parlat molt, i segurament hem estat matancers més de dues vegades emperò les matances d'ara són diferents a les d'abans. Les matances d'aquell temps esteien carregades de rituals: el ribell en bec de parar la sang, al qual la madona havia de llevar la ràbia; el ribell de pastar la sobrassada i el pastador, home de mans fredes; ribells que sols s'empraven per les matances; les ganivetes, l'acorador i la desxuadora; l'obrir la xuia de coll a coa; la ponderació de la gruixa que tenia, i l'arribada de la madona amb el plat de les figues seques millors de la casa i una botella de vi blanc, de seca o resolis, el que assaborit pels matancers, donaven el seu parer, tant de la gruixa de la xuia, com de la bondat d'aquelles figues i del glopet del que fos. Ritual també eren les tastades del botifarró, de la varia i de la sobrassada, quan la madona, pelleta i una forqueta de fusta amb mà, donava a tastar a tothom perquè hi diguessin la seva de com estava cada una d'aquelles mesclades, de sal o d'espícies.

Ritual era la cuita dels botifarrons i varia, a càrrec de la madona vella, la caldera havia de bullir, però no massa; cuidar-se que no fos el girant, perquè, en tal cas tot s'esclatava.

Formava part de tot el truí la preparació dels presents a parents, benefactors i veïnats; es repartia una bona tallada del porc aquell dia, però es tornava recuperar a poc a poc.

Després de ben sopar, la joveña componia cadires i bancs per fer el rotlo del ball, com més gran la casa ho permetés, deixant lloc pels guitarrers, guitarroner, i violiner; mentrestant ells havien afinat com millor sabien i podien els instruments, canviant-los les cordes necessàries i ja tot trempat, el ballador que més confiança tenia o el més espavilat treia a ballar a la filla de la casa o la madona i enllestien una bona partida de mateixes i copeos i llavors ja n'eren partides colles i més colles.

Part important d'aquesta festa eren els jocs de matances, la gràcia que tenien, era tant pel que es feia o deia, com del qui ho feia o anava dient, sempre la improvisació comptava prou i no miraven prim a l'hora d'interpretar els jocs: la cosa era fer riure la gent i ho solien aconseguir; per veure millor la cosa descriuré els més importants:

Jo el t'encendré: a un joveña desxondit se li fermava a la correja dels calçons un pedaçot d'uns tres pams de llarg i a damunt un papero; un poc més llarg i ben estufat, el porqueret o qualsevol altre joveñot, armat d'un llum d'encruia o d'una llumeta de petroli, perquè feia la flamarada més llarga i a més feia molt de fum i això també era bo; ja estava tot a punt per començar.

El llumeter cantava: *Jo et l'encendré an el tio, toi; jo el t'encendré an el tio paper. L'altre responia: No el m'encendràs an el tio, tio: no el m'encendràs an el tio pedaç,* amb unes bones remanades de cul per veure si li apagava el llum o llumeta; el llumeter, atracant-li la flamarada al paper i per allà on podia, per fer-li pegar qualche bot: *jo el t'encendré...; no el m'encendràs... i així fins que li havia apagat el llum, entre la bulla de la rotlada, se li havia encès el paper i llavors sí que la bulla era grossa per apagar-lo entre manotades, batculades i capellades.*

Es borinot: Un dels matancers, fora manies, capell posat, com tots en aquell temps, en convidava dos més per fer el joc i els feia vinent que el borino que anaven a fer era *ros*, perquè no tenguessin por, ja que els borinos negres duien mala sort; se'ls posava, un a cada costat, una passa enfora, cames una mica aixencades, sense poder moure els peus, fent-los posar la mà girada damunt la galta de la part del que feia el borino; aquest duia el capell posat a l'enrevés, perquè fos

més bo de tomar i un poc passat perquè s'aguantàs bé, amb els dos punys feia el borino: *uuu... uuu...*, de mitjan cuixes per amunt i en arribar allà on no dic i tots pensam, més de dues joveñetes feien aquelles mitges rialletes... i el borino per amunt i quan li pareixia, que qualcun d'ells estava distret, li etzibava galtada, lo més fort que podia i el galtetjat feia el possible per tomari el capell amb una bufetada i la cosa seguia, fins que un li tomà el capell, que a les hores passava a fer el borino. Quasi sempre el que començava a fer el borino en solia sebre prou i no se deixava tomar el capell i els altres dos solien romandre amb les galtes ben vermelles i sense ressavis de mal de queixal, si en tenia gens, amb gran rialler de la rotlada.

Sa mosqueta: Podien prendre part a aquest joc tots quants volguessin; un se posava enmig, amb la mà dreta se tapava l'ull dret perquè no hi pogués veure per aquella banda i la mà esquerra, passada per davall l'aixella dreta, ben estesa, amb la part dins cap a defora, sense moure-la; un dels que tenia per darrera, li pegava una bona mambelleta a la mà i tots els altres a la una amb el braç dret a l'aire i el dit ben estirat, voltaven entorn d'ell, fent la mosca que vola: *uuu... uuu...* Llavors aquell, que havia estat immòbil tot el temps, se podia girar cap a on volgués per endevinar qui li havia pegat; en cas d'encertar, el que li havia pegat se posava enmig i el joc prosseguia.

Ses campanes: Eren tres els perso-

ELS ESPORTS AL NOSTRE POBLE

Després de quasi un any de tenir aturada la fulleta d'Ariany tornam a començar la nostra caminada, així doncs tornaré a esser amb vosaltres, com abans en tot el que es refereix als esports del nostre poble.

Com quasi sempre quan parlem d'esports podem parlar només de futbol ja que realment és l'únic esport que es pot practicar al poble, esporàdicament apareix algun torneig que no sia de futbol en aquest cas ha estat un torneig de Tennis-Taula, que en el moment d'acabar aquesta crònica encara no tenia guanyadors.

Del futbol i més concretament de la S.D. Ariany si no podem destacar els resultats aconseguits, sí cal resaltar l'esforç que estan fent tres persones d'Ariany com són En Miquel Frontera (President), En Guillem Maiol i En Joan Font que han fet possible que un any més l'Ariany pogués seguir formant part de la Tercera Regional.

Enguany l'equip està format per jugadors de Sta. Margalida (Joan Reus), Manacor (Tolo), Porto Cristo (Marc,

Manolo, Miquel Nadal i Javi), Petra (Amador), Maria de la Salut (Lluc), Inca (Miquel, Tolo Mascaró i Joan Toni Llobera), i sobre tot destacar com feia temps que no n'hi havia tants els d'Ariany, En Biel Frontera (el capità), En Sebastià Ramis, En Toni Ferrer, En Joan Molines, N'Andreu Zuzama, En Guillem Sansó i En Tomeu Bauçà.

També s'ha de dir que l'equip el dirigeix En Nofre Riera, ex-entrenador del Badia Cala Millor, Porto Cristo... Així i tot els resultats no han estat del tot satisfactoris, i s'ha de tenir en compte la pobre capacitat golejadora de l'equip.

La classificació a la taula és la següent:

Lloc	PG	PP	PE	GF	GC	PTS
12	2	12	3	11	42	7-9

Com a darrer punt cal esmentar l'aparició al "Diario de Mallorca" d'una crònica del que han estat els primers anys de la S.D. Ariany, i una entrevista amb el seu President, En Miquel Frontera.

Adéu Amics i fins una altra.

Tomeu Bauçà i Frontera.

natges, asseguts en terra un devora l'altre. El d'enmig era un sabateret que arreglava una espadenya descosida, fent espants de com estava d'espanyada, per distreure els dos que tenia al costat, que se'l miraven amb una altra espadenya amb la mà. El sabeteret que cosia a l'estil de sabater, o sia, estirant els dos caps del fil, quan manco s'ho esperaven les etzibava un cop amb la mà girada per les cuixes que fiblava; si qualcú d'ells li podien ferir la mà amb l'espadenya que tenien, passava enmig a fer de sabateret i la rotlada se divertia.

Margalida Taberner Ribot.

PENSAMENTS

* *Educar, significa, per uns pares, dedicar temps, no solament en quantitat, sinó també en qualitat.*

(Maria Ajo)

* *La passió, no pensa en les conseqüències.*

(W.S. Maugam)

* *Estàs afligit? Resa.*

(Sant Pau)

* *Tenir una idea, no és res. El que és important, és realitzar-la.*

(Guy de Cars)

* *L'home i la dona, tenen:*

- *La mateixa dignitat*

- *La mateixa tasca*

- *El mateix destí natural.*

Però, les seves funcions són distintes i complementàries.

(Michel Quoist)

Biel Tovell

RACÓ POÈTIC

Recordam a aquest recó el sonet "Desolació" de Joan Alcover.

Jo só l'esqueix d'un arbre, esponerós ahir,
que als segadors feia ombra a l'hora de la sesta;
mes branques, una a una, va rompre la tempesta,
i el llamp, fins a la terra, ma soca migpartí.

Brots de migrades fulles coronen el bocí
obert i sens entranyes que de ma soca resta;
cremar he vist ma llenya; com fumerol de festa,
al cel he vist anar-se'n la millor part de mi.

I l'amargor de viure xucla ma arrel esclava,
i sent brostar les fulles, i sent pujar la saba,
i m'aida a esperar l'hora de caure, un sol conhort:

cada ferida mostra la pèrdua d'una branca;
sens jo, res parlaria de la meitat que em manca;
jo visc sols per a plànyer lo que de mi s'és mort.

ARIANY A LA PREMSA

Segur que molts d'arianyers, sobretot els que no viuen al nostre poble, quan llegim el diari tenim una especial predilecció per veure les pàgines dedicades a la part forana, i dins aquest apartat cercam una referència al nostre poble. Per això és bo fer una mica de memòria d'aquelles coses que serveixen per donar-nos a conèixer i que pareix l'únic medi d'obrir fronteres de cara als nostres pobles veïns.

Darrerament pareix que sovintegen molt les referències al nostre poble i que augmenten el nombre d'articles.

Aquests darrers temps s'ha parlat (escrit) d'un moviment que no ha pogut passar inadvertit pels arianyers, es tracta de l'Associació Juvenil d'Ariany (A.J.A.), que ha ocupat la majoria d'articles. Primer va ésser per la seva fundació, després per la seva participació a tots els actes, Reis, Sant Antoni, etc.

Pareix que això de les Associacions són els que més temes donen al poble, perquè la de la 3ª edat tampoc volen quedar darrera i veim com també són notícia per les excursions, xocolates i Carnestoltes.

Però l'article més interessant del Gener-Febrer, per la seva extensió i fotografies, potser fou el que fa refe-

rència a la S.D. Ariany que tot i no haver assolit uns bons resultats amb molt d'honor i alegria els seus deu anys d'existència.

També parlaren del Bar Ca'n Jordi, que al mateix temps que ha estat la cara també ha estat la creu; primer va aparèixer, per desgràcia, un article sobre el robatori que va sofrir, que va ésser de pel·lícula. Però d'aquest bar també va sortir la parella que amb tan d'encert ens fa sentir representats al campionat de Truc de les Balears, enhorabona a N'Enric (Gallego) i Joan Riera (Pipo).

Per acabar i enmig de tantes associacions només falta per sortir l'ajuntament, que si bé com a tal no ha donat moltes notícies, el seu màxim representant, el batle, apareix per un o altre motiu. Aquesta vegada com a president de la mancomunitat del pla ha estat en el cap de la polèmica que ha succitat la policia rural.

És curiós la de coses que, gràcies a la feina de molta gent, començant pels corresponsals que són els que més contacte tenen amb el poble, ens podem trobar quan llegim un periòdic.

Esperam que aquesta secció pugui tenir continuïtat a la revista i que la propera vegada totes les notícies siguin bones.

ENTREVISTA A...

Com tots sabem fa una temporada que vàrem canviar de "Saig" bé, no exactament canviar, el que va passar fou que el que teníem es va haver de retirar degut a l'edat i fou precís cercar-ne un de nou. Ara el "Saig" és En Miquel Ribot Mestre i a ell li hem volgut fer l'entrevista.

- *Quant de temps fa que ets "Es saig"?*

M.- Un any i cinc mesos.

- *Com va sorgir la idea de presentar-te?*

M.- Bé, jo feia feina de nit, només feia mig any de feina i m'havia de traslladar fora del poble tot això no m'agradava molt.

- *De quina manera es va fer la selecció?*

M.- Per concurs-oposició, a vegades són per oposició. Per presentar-se només es necessitava tenir es Certificat d'estudis, 18 anys...

- *Quants de candidats hi havia?*

M.- Erem sis, entre ells una dona.

- *Trobes que va ésser difícil?*

M.- Varen demanar Cultura General a nivell Graduat Escolar, però pareixia més elevat. Si un ho sap és fàcil, així i tot comparat amb les actuals que demanen proves físiques, examen oral, una pràctica d'accidents (atestats), fou fàcil afegint que potser també va influir que erem pocs candidats i és possible que l'examen fos més fluïdet.

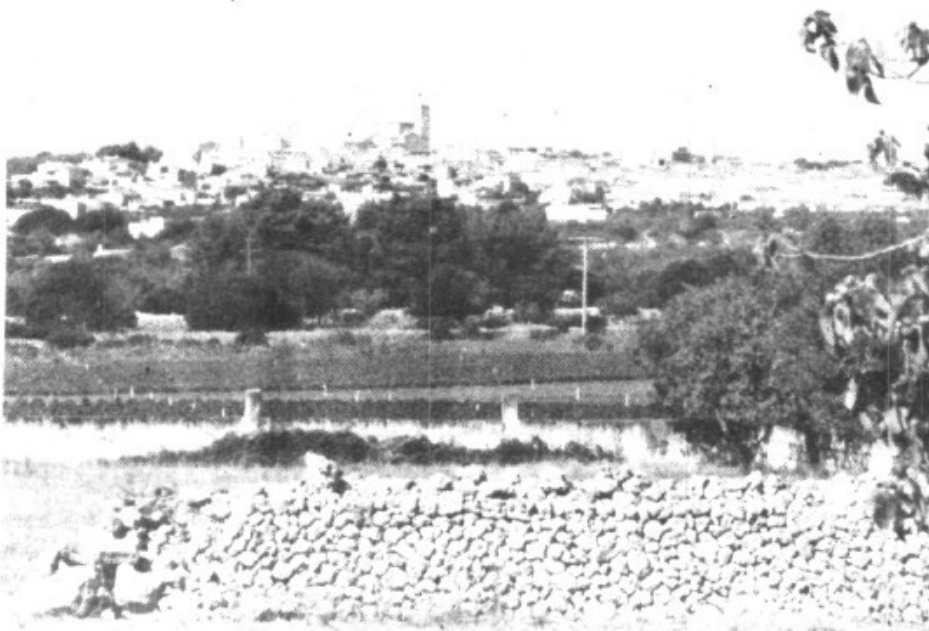
- *Ens pots dir quines són les missions de les quals t'encarregues?*

M.- En lloc de crear la plaça de Policia Municipal varen crear la de *Algutzir cometides especials*, perquè feina pròpia de la Policia Municipal n'hi ha poca, i les funcions de l'Algutzir són Auxiliar administratiu, auxiliar de Policia Municipal, Conserge, amb una paraula un poc de tot.

- *Hi ha hagut cap problema d'ença que tu ets "saig"?*

M.- Fins ara no n'hi ha hagut cap d'importància a on la meua intervenció hagi estat necessària. Ariany és un poble tranquil i no hi ha massa coses rares,... qualche multa.

- *Hi ha hagut anècdotes importants?*

Fotografia: Joan Ferrer

M.- A vegades m'han cridat perquè han pres sa llenya a qualcú, m'han mostrat es corral, per on han entrat, per on han sortit...

- *La feina que fas, la trobes pesada?*

M.- Pesada no, és una feina que mai no fas lo mateix, encara no has après a fer una cosa com ja n'has de fer una altra, és una feina entretinguda. A un Ajuntament com el d'aquí la gent només hi va per queixar-se o per pagar, arribes a coneixer tota la gent i passes gust de parlar amb ella.

- *Avui en dia es fan crides i perquè?*

M.- A Ariany ja no en fan, es posen els Bands als Taulells d'anuncis que hi ha instal·lats als bars i a l'ajuntament, així com a les botigues. Així si hi ha alguna cosa que interessa amb el paper penjat tothom es dona compte, però si és per anar a pagar ja no és lo mateix, i tenen s'excusa que no han fet crida o que no saben llegir.

- *Creus que la Marineta es durà a terme?*

M.- Aquí hi han invertit molts de doblers i no es pot deixar perdre. El Govern no ho pot deixar aturat, arribarà un moment que es posarà en marxa perquè seria tirar doblers dins la mar, a lo millor estaran deu anys però a la llarga anirà bé; ara són pocs els joves que es dediquen a l'agricultura, per anar bé el Govern hauria de donar escola als nous agricultors damunt les noves tècniques, que venguessin tècnics per explicar i fer ganer els joves per començar a posar-ho en pràctica, perquè encara que siguin pocs amb la nova tecnologia es pot cultivar molt.

- *Com veus tú com a "saig", el nostre poble?*

M.- El veig com el pot veure un altre; "saig" només ho som quan duc s'uniforme. Ariany té la ventaja que és molt tranquil, però arriba un moment que tot cansa, la rutina cansa, a lo millor si hi hagués cines, discoteques, lo que hi ha a les ciutats..., però si un ha estat deu anys a Palma li agrada molt tornar venir a Ariany, un que ha nascut a un poble li és més difícil adaptar-se a la ciutat.

Aquests darrers mesos el jovent pareix que s'ha animat a fer festes, pareix que n'hi ha més pocs que diuen allò de *val més riure que fer riure*, pareix que n'hi ha més que estimen lo nostro. N'hi ha que es limiten, pel fet de què Ariany és petit, a dejectar-lo, en comptes de col·laborar critiquen el que fan els altres. Lo seu es sentir-se arianyers i aportar allò que un pot, no comparar si altres pobles ho fan millor o pitjor, perquè un poble petit té pocs medis per fer grans festes.

- *Com creus que s'hauria de fer perquè el jovent quedàs a Ariany?*

M.- La millor sortida és que es posi en marxa la Marineta, ja que es podrien crear Cooperatives, empotadores, fàbriques..., per exportar productes. Així es crearien llocs de treball i la gent no hauria de fugir, ja que hi hauria feina de caire administratiu, manuals etc.

Ara la gent es dedica a l'hosteleria i se'n va a llocs com Alcúdia, Ca'n Picafort...; Si feien curssets de Capacitació Agrària a lo millor la gent no desitjaria altres feines que duen més mals de cap.

- *Què opines sobre la Policia Rural?*

M.- Als pobles des pla només hi ha un Policia Municipal per poble. A la majoria de tant en tant es produeixen robatoris i per evitar-ho crec que seria una solució la creació de la Policia Rural. En un principi es pensava en 15 ó 20 persones que patrullarien pels pobles i d'aquesta manera hauria una mica de més control, però la llei no la deixa constituir. La llei tampoc no contempla que la Policia Municipal pugui actuar dins l'àmbit d'un municipi que no és el seu, ni que pugui tenir un sol cap, cada policia municipal té com a cap el batle del seu propi poble.

A Catalunya i al País Basc tenen la Policia Autònoma, però aquí el Govern Autònom no té competència per crear la Policia Rural. Una solució seria incrementar el nombre de Guàrdies Civils per substituir la manca de policia municipal, però el que passa és que això també és competència del Govern.

- *Per acabar voldries afegir res més?*

M.- Dir que quan algú sia víctima d'un robatori ho ha de denunciar a la Guàrdia Civil o a l'Ajuntament, perquè si no es fan denúncies els alts càrrecs pensen que no passa res, crec que això ha estat una de les causes de què hagin llevat la Guàrdia Civil de Petra.

Com a darrer punt voldria dir que a un lloc on només hi ha un "saig" sempre estàs fermat, sempre has d'estar disponible, la gent a vegades en lloc d'anar a l'Ajuntament quan te veu pel carrer aprofita per consultar-te coses, la feina en si no és feixuga però te ferma.

Bé Miquel, te desitjam molta sort en la teva feina i que puguis disfrutar-la molt de temps, gràcies pel temps que ens has concedit.

Tomeu i Jaume.

ESGLESIA

MATRIMONIS ANY 1989

Gabriel Bover Sansó, amb Ma Magdalena Bauçà Nicolau. Dia 7-1-1989.

Rafel Crespí Gayà amb Francisca Costa Rigo, dia 9-4-1989

Santiago Rosselló Salom, amb Francisca Genovard Mestre, dia 1-6-1989.

Pere Mas Bunyola, amb Rosa Darder Rodrà, dia 5-8-1989

Guillem Vaquer Gelabert, amb Ma Magdalena Caldentey Sansó, dia 14-10-1989

Víctor Alonso Clar, amb Ma Magdalena Martí Pons.

BAPTISMES ANY 1989

Maria dels Dolors Perona Tugores, filla de Ramon i Margalida.

Miquel Font Curient, fill de Joan i Catalina.

Aina Maria Salvà Rosselló, filla de Francisco i Margalida.

Antònia Pons Bauçà, filla de Llorenç i Catalina.

Jaume Alzamora Nadal, fill de Josep i Antònia.

Joan Prats Martí, fill de Toni i Bàrbara.

Catalina Nicolau Martí, filla de Toni i Catalina.

DEFUNCIONS ANY 1989

Magdalena Riera Font (Ribes), viuda.

Joana Mestre Sansó (Barxo), casada.

Jordi Mascaró Curient (Potdir), casat.

Catalina Moncades Maiol (Panxeta), viuda.

Jaume Bauçà Genovard (Guapo), casat.

Joan Reat Puigserver (Moliner), fadrí.

Melsion Julià Estrany (Cadenera), casat.

Francisco Gomis Mestre (Cuní), fadrí.

Bartomeu Ribot Darder (Rovat), fadrí.

Catalina Pascual Alzamora (Ses Tapereres), casada.

Margalida Riera Caldentey (Pipa), viuda.

Blai Socies Mestre (Piulo), fadrí.

Jaume Martí Femenies (Son Boscà), casat.

MATRIMONIS ANY 1990

Miquel Mestre Rosselló, amb Margalida Font Bauçà, dia 17-2-1990

DEFUNCIONS ANY 1990

Joan Duran Frontera (Boscà), casat, de 75 anys d'edat. Dia 6 Febrer.

Sor Magdalena Julià Font (Ribes), religiosa dominica de clausura, a l'edat de 79 anys. Dia 12 Febrer.

LLETRES BARREJADES

Si coneixes les possessions d'arreu de Mallorca, tindràs bo de fer trobar-ne 10 enmig de tanta lletra barrejada.

T A R G R M O R E L L
O I D E F L A U E K
L L M G S N O L B O D
I J U E N I U G V X
U R E I X A C H K A
G T P L C D S A X Z
P O I I K J H I M E
M O N T B L A N C H
L I T R E R B V C H
B J A L C A I N E S

TEST CULTURAL

- 1) A quin terme municipal es troba el talaiot d'En Manoca?
 - Artà
 - Ariany
 - Sineu
 - Felanitx
- 2) Qui va compondre l'òpera Boris Godunov?
 - Verdi
 - Mussorgsky
 - Berlioz
 - Wagner
- 3) Amb quin poble de Mallorca estan relacionats En Cabrit i En Bassa?
 - Binissalem
 - Randa
 - Alaró
 - Orient
- 4) Qui va escriure el "Llibre dels Bons amonestaments"?
 - Anselm Turmeda
 - Llorenç Moyà
 - Salvador Galmés
 - Gabriel Maura
- 5) Qui és l'actual president de la Premsa Forana?
 - Joan Rubio
 - Carles Costa
 - Maria Mestre
 - Gabriel Bergasa

SABIES QUÈ...?

- El constructor de la Llonja de Palma fou Guillem Sagrera...
- Les coves d'Artà estan al terme municipal de Capdepera...
- Al Rei En Jaume I també el coneixem per Jaume I el Conqueridor, i al Rei En Jaume II per Jaume II, l'Urbanitzador...
- L'inventor del rellotge, fou Anaximandro, deixeble de Tales de Mileto...

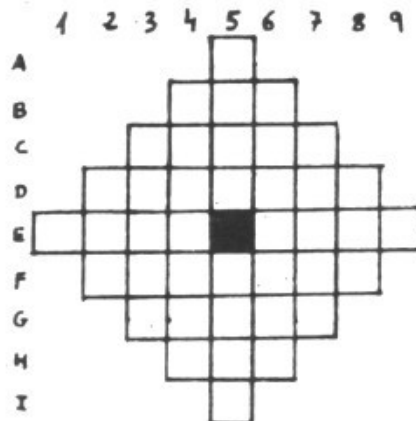
IDÒ ARA JA HO SAPS!!

LLETRES CREUADES

HORIZONTALS.- A) Símbol químic del sofre. B) En petit nombre. C) Baixar, passar a un nivell més baix. D) Sac rectangular, farcit de llana que serveix per jeure-hi damunt. E) Poble negre d'Àfrica meridional. Inclinat de la voluntat a qualcú. F) Dir mal d'algú. G) Discussió. H) Acció de tirar. I) Consonant.

VERTICALS.- 1) Consonant. 2) Present indicatiu verb mudar. 3) Habitualment calorós. 4) Nen petit. 5) Part inferior del calçat. Abisme, profunditat immensurable. 6) Mol.lusc cefalòpode dibranqui de la família dels miòpsids. 7) Conjunt d'animals de la mateixa espècie que es fan pasturar plegats. 8) Monja. 9) Consonant.

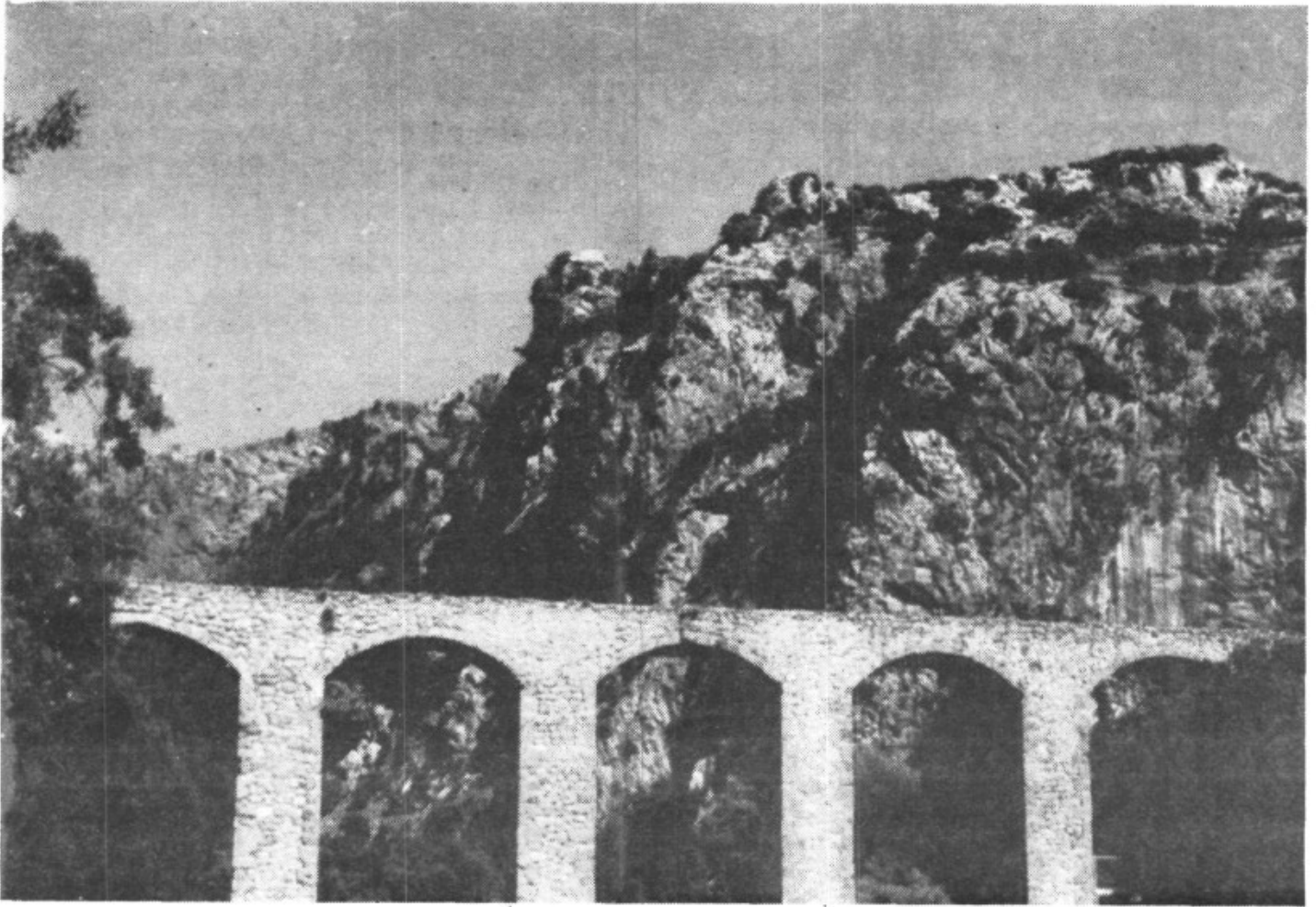
LLETRES CREUADES

PENSAMENTS

- La naturalesa, no ha creat els sexes oposats perquè es comprenguin, sinó perquè es completin.
(Llorenç Villalonga)
- Res hi ha que sia absolutament important, qualsevol cosa té el seu caire bo.
(Alfonso Sánchez)
- Mai hi ha bon vent quan no es sap on es va.
(Refranyer popular)
- Tot cor té secrets que no s'atreveix a revelar.
(Isaac Bashevis Singer)

Biel Tovell

En qüestió d'aigües, volem posar Mallorca al corrent.

L'aigua corrent ha passat d'esser un privilegi a constituir una necessitat per a la vida moderna. La construcció de ponts i aljubs fou la primera passa. La canalització de l'aigua, la segona. Avui els pobles de Mallorca han crescut i s'han desenvolupat, però molts d'ells encara no compten amb aigua canalitzada, ni tampoc amb una adequada xarxa de clavegueram.

Per a pal·liar aquestes deficiències, el Consell Insular de Mallorca ha posat

en marxa un Pla de Sanejament i Abastiment, un pla d'aigües per a posar Mallorca al corrent.

**PLA DE SANEJAMENT I
ABASTIMENT D'AIGÜES
A LA PART FORANA**

Un pla per a millorar

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

ASOCIACION DE PENSIONISTAS DE LA TERCERA EDAD DE ARIANY

Acta de nombramiento de la Junta Directiva (Período 1990 al 1994)

En Ariany, a dos de Diciembre de mil novecientos ochenta y nueve, reunidos los socios de la Asociación de Pensionistas de la Tercera Edad de Ariany, en Asamblea General Extraordinaria, en el local social sito en la calle Mayor, 14, de dicha localidad.

En la Sesión Ordinaria celebrada el Siete de Noviembre último, por la Directiva de esta Asociación constituida el 15 de Abril de 1986, la cual en el día de hoy se disuelve, para elegir y nombrar la Junta Directiva que tiene que dirigir la Asociación por un período de cuatro años, a partir del día de la fecha.

Se expuso al público en los locales públicos más concurridos, anunciando dicha convocatoria solicitando la presencia de todos los asociados e indicando a los Socios Pensionistas que pretendieran ocupar algún cargo de la Directiva presentaran propuesta a las oficinas de esta Asociación para poder ser nominados al puesto pretendido.

Siendo nominados y elegidos los diez vocales, que a continuación se relacionan, por unanimidad y de acuerdo con el artº. 28 del Estatuto, se procedió a nombrarlos a cada uno para el cargo que se les indica:

Presidente: Bernardo Mestre Costa.

Vice-Presidente: Juan Tugores Bauzá.

Secretario: Jaime Sansó Caldentey.

Vice-Secretario: Juan Frontera Mestre.

Tesorero: Bartolomé Genovard Mestre.

Vice-Tesorero: Miguel Mestre Rosselló.

Vocales:

1.- Francisca Cánaves Mestre.

2.- Francisca Sansó Zuzama.

3.- Francisca Genovard Mestre.

4.- Isabel Bonnín Bonnín.

Todos ellos con capacidad legal bastante, aceptan cada uno el cargo que le es asignado y se someten a lo dispuesto en la Ley de Asociaciones, Decretos, Ley de Procedimientos Administrativos, Ordenes y demás disposiciones complementarias que afecten a las Asociaciones y artº 22.3 de la Constitución Española de 1978.

En prueba de su conformidad firman y rubican la presente Acta en Ariany, a dos de Diciembre de mil novecientos ochenta y nueve.

Presenció la Asamblea General Extraordinaria, nuestro presidente de la Federación de Pensionistas de la Tercera Edad de Baleares D. Rafael Socias, el que dió una charla sobre las Asociaciones, que resultó aplaudida, siendo las 20 horas de dicho día.

A continuación fue servido a todos los asistentes *coca y vino español* en abundancia, sirviendo luego a los domicilios de los socios, que por su edad o enfermedad no pudieron asistir.

Acordándose en dicha Asamblea asignar una cuota de cien pesetas por mes, que serían recaudadas por La Caixa e ingresadas a la Libreta de la Asociación, dicha cantidad sería recaudada trimestralmente, o sea cuatro veces al año: 4x300 = 1.200 ptas/año.

El Estatuto en su artº 39, dice: el patrimonio de la Asociación estará formado por los siguientes conceptos:

a) Por cuotas, tanto ordinarias como extraordinarias de los Asociados, cuyo monto será estudiado por la Junta Directiva y propuesta a la Asamblea General.

b) Por las donaciones de cualquier persona física o jurídica.

c) Por subvenciones oficiales que pudieran lograrse.

d) Por préstamos que en caso extraordinario y previa autorización de la Asamblea General, pudiera considerar y concertar la Junta Directiva.

e) Las cantidades de dinero recaudado, tanto por cuotas de los asociados, de donaciones de cualquier persona, subvenciones oficiales, préstamos y demás ingresos de dinero, deberán ser ingresados en una libreta o cuenta corriente, que el Tesorero custodiará con los documentos de tesorería; las cantidades que por cualquier pago tuvieran que extraer de dichos depósitos serán autorizados mediante la firma del presidente, del tesorero y del secretario.

Por lo tanto esten tranquilos los asociados, que el dinero de sus cuotas están bien seguros y se invertirán en lo que sea necesario, no a capricho.

El que suscribe, está a disposición de quien quiera consultar sobre el desarrollo de la asociación.

Se acordó en un principio de constituirse la Asociación, que salvo caso

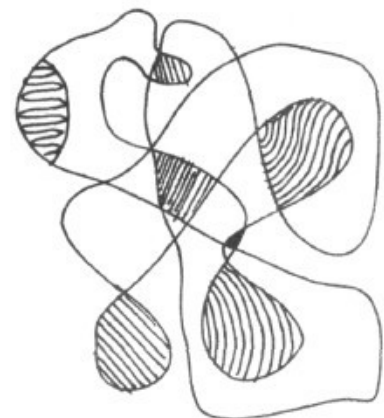
de fuerza mayor, todos los martes primeros de mes, la Junta Directiva, se reunirá en el Local Social, para discutir o deliberar sobre la marcha de la Asociación.

En las sesiones que cada mes se celebran en el Local Social, por los Directivos, cada uno tiene libertad para exponer verbalmente o por escrito cualquier proposición para el desarrollo y buen funcionamiento de la Asociación, igualmente lo puede exponer cualquier socio asistiendo personalmente o proponiéndolo por escrito; es una institución totalmente democrática.

Como dice el Arto del Estatuto: Son sus fines a) la presentación, defensa y promoción de los intereses culturales, sociales y económicos de sus asociados. b) Fomentar su solidaridad, promoviendo y creando servicios comunes de naturaleza asistencial. c) Programar las acciones necesarias para conseguir mejoras sociales y económicas de sus asociados. d) Organizar una constante labor formativa y de promoción integral de todos sus miembros. e) Estudiar y promover soluciones para aquellos problemas que tengan o puedan tener. f) Entablar y mantener relaciones con los Organismos que incidan en este campo de acción, tales como Departamentos Ministeriales, Comunidad Autónoma, Consell Insular, Ayuntamiento, Residencias, Hogares, etc., colaborando con ellos en beneficio de nuestra Institución. g) Cualquier otra finalidad tendente a la defensa y mayor eficacia de los objetos de nuestra Asociación.

Ariany, a 16 Marzo de 1990

Fdo.: Jaime Sansó Caldentey.

Sa Farola Orellluda

- Oh! i ets viva encara.
- I tu que has sentit dir que me fessin cap funeral?
- És que feia tant de temps que no mos vèiem que ja t'havia perdut sa fesomia.
- Fotre, de sa darrera fulleta.
- I ja ha plogut.
- Plogut gruixat i calabruixat.
- Va tomar parets i qualque truja esturmiada.
- No ho deus dir per sa sogra.
- Calla que d'ençà que sa tercera edat fan tantes d'excursions, va tota alsurada.
- Saps quin trui que duen! sempre estan de "juerga" entre xicolate, ensaimadas i "gambada" van com a fruits.
- Idò bé que fan, els alab es gust.
- Bé, i què te dugueren els Reis?
- Reis, un bons reis tengerem envers de deixar s'endugueren.
- I què se'n varen dur?
- Fotre!, o no saps que m'entren?
- Lo de Ca'n Jordi ho sabia, però de ca teva no.
- Com que no! i me varen fer es canteranos nets...
- És que ja no se poden fiar de ningú.
- Calla que vaig anar a fer una novena a la Mare de Déu d'Atotxa i no la vaig trobar, com que tothom xerrava de lladres vaig pensar que la mos havien fotuda, per paga vaig voler demanar notícies a's Rector i vaig trobar sa casa buida, vaig dir: ni Mare de Déu ni capellà, he quedat ben a les fosques. Menos mal que vaig poder resar a Sant Gaetà.

- Jesús que ets de travada, la se n'havien duita a restaurar.
- A quin restaurant l'han duita?
- Jesús que ets de poma!, havia perdut ses colors i l'han anada a posar guapa.
- Ai! ja m'havia asustada.
- A mi lo que me varen asustar varen esser es coets de Sant Antoni.
- Ara que parles de Sant Antoni, i tu que no feies festa? M'hauries pogut convidar a una copa de mistela.
- Vaig pensar que aniries embafada, com que tenies un fogueró davant ca teva, i que no te'n va tocar una a sa rifa de ses carrosses?
- Xerrant de rifes, què no saps enguany perquè era?
- No, i per què era.
- Idò per envellutar un ropero de la Sacristia.
- Bé, i ara que hi pens que no t'has apuntat a's ball de salon?
- Ball de salon? i amb qui he de ballar?
- Punyeta, amb so teu homo.
- Lo que es meu homo no va de res.
- De res? Jo trob que tens una bona llocada.

SOLUCIONS ALS PASSATEMPS

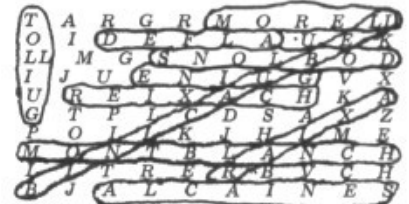
TEST CULTURAL

- 1) Ariany
- 2) Mussorgsky
- 3) Alaró
- 4) Anselm Turmeda.
- 5) Carles Costa.

LLETRES CREUADES.

HORIZONTALS: 1) S. B) Poc. C) Calar. D) Matalàs. E) Zulú. Amor. F) Difamar. G) Debat. H) Tír. I) S.
VERTICALS: 1) Z. 2) Mud. 3) Càlid. 4) Patufet. 5) Soia. Abís. 6) Calamar. 7) Ramat. 8) Sor. 9) R.

LLETRES BARREJADES

- Bé "festes pasades coques menjades!", saps si en lloc d'haver-se d'aferrar a mi se pogué aferrar a Na Sabrina, encara feria un esforç.
- Jo no el vela tan moll.
- Idò jo vaig a's de cuina.
- O no saps cuinar?
- Jesús! es meu homo estava cansat de menjar "pan cuit" i vols que te digui que d'ençà que hi vaig ja le fet engreixar un parell de quilos, pensa que fins i tot no cabia dins es disfrac.
- I de què et disfressares? no devies esser aquella bruixota?
- Jo vaig anar a badar, val més riure que fer riure!
- Idò així amb aquesta sí que l'enterram, si tothom fos com tú! menos mal de l'A.J.A.
- De l'AJAX, i això que no són fregais.
- Amb tu sí que hi ha un bon fregai, s'AJA és S'Associació Juvenil d'Ariany, que pareix que tenen enveja a's de sa tercera edat i també volen anar per envant.
- Un bon sarau me pareix que haurem fet avui.
- Bé jo me'n vaig, ses faroles ja s'han enceses i és ben hora d'anar a retiro.
- Bona nit.